

Kemi B

Organisk kemi 13

Organisk navngivning

Læringsmål

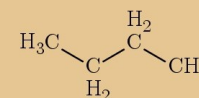
- At navngive simple og komplekse organiske forbindelser

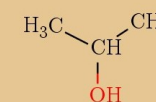
GYMNASIEKEMI

Navngivning af simple forbindelser

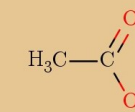
Når man skal navngive simple organiske molekyler – dem der kun indeholder én kemisk stofklasse – bruger man blot den endelse der høre til stoffklassen.

butan

propan-2-ol

ethansyre

GYMNASIEKEMI

Navngivning af komplekse forbindelser

Når man har stoffer der indeholder flere stofklasser bruger man kun endelsen fra én stofklasse, mens de resterende får et forstavelse.

Endelsen kaldes også et **suffiks** og forstavelsen kaldes et **præfiks**.

Det der afgøre hvilke stofklasser der skal nævnes med suffiks og præfiks bestemmes ud fra stoffklassens prioritet.

GYMNASIEKEMI

Navngivning af komplekse forbindelser

Stoffklassernes prioritering ses i tabellen her.

Tabellen er ikke fuldkommen, men kun et udsnit af stofklasser.

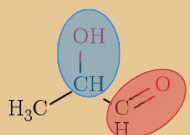
Man kan altid slå sådan prioriteringstabeller op.

Stofklasse	Præfiks	Suffiks
Carboxylsyre	Carboxy-	-syre
Aldehyd	Oxo-	-al
Keton	Oxo-	-on
Alkohol	Hydroxy-	-ol
Amin	Amino-	-amin
Ether	Alkoxy-	Alkylalkylether
Nitroforbindelse	Nitro-	-

GYMNASIEKEMI

Eksempel 1

Alkohol
Aldehyd

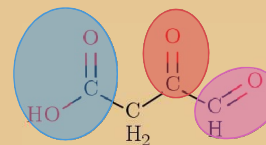
Stofklasse	Præfix	Suffiks
Carboxylsyre	Carboxy-	-syre
Aldehyd	Oxo-	-al
Keton	Oxo-	-on
Alkohol	Hydroxy-	-ol
Amin	Amino-	-amin
Ether	Alkoxy-	Alky/alkylether
Nitroforbindelse	Nitro-	-

2-hydroxypropanal

GYMNASIEKEMI

Eksempel 2

Carboxylsyre
Keton
Aldehyd

Stofklasse	Præfix	Suffiks
Carboxylsyre	Carboxy-	-syre
Aldehyd	Oxo-	-al
Keton	Oxo-	-on
Alkohol	Hydroxy-	-ol
Amin	Amino-	-amin
Ether	Alkoxy-	Alky/alkylether
Nitroforbindelse	Nitro-	-

3,4-dioxobutansyre

GYMNASIEKEMI

Næste video →

Opgaver, quizzes og simulationer på
www.gymnasiekemi.com

GYMNASIEKEMI